

PREZES

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

dr Jarosław Szarek

BP-0272-64(4)/18

Warszawa, dnia 4 grudnia 2018 r.

**Pan
Leszek Andrzejewski**

08-110 Siedlce

POSTANOWIENIE 1317/18

Działając na podstawie art. 134 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.),

stwierdzam niedopuszczalność odwołania Pana Leszka Andrzejewskiego z dnia 23 października 2018 r. od pisma Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej z dnia 23 kwietnia 2018 r. znak: BUŁu-III-5321-34(2)/18 i z dnia 28 września 2018 r. znak: BuLu-III-5321-34(4)/18

UZASADNIENIE

Wnioskami z dnia 14 grudnia 2017 r. i z dnia 20 marca 2017 r., będącymi uzupełnieniem wniosku o udostępnienie dokumentów na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2032), zwanej dalej „ustawą o IPN”, Pan Leszek Andrzejewski zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej o udostępnienie w celu publikacji materiału prasowego między innymi następujących jednostek archiwalnych: Dzienników Rejestracyjnych WUSW w Siedlcach o sygn. IPN BU Z/001661/1, IPN BU Z/001661/1, IPN BU Z/001661/3.

W zakresie udostępnienia ww. wnioskowanych jednostek archiwalnych Dyrektor Oddziału IPN w Lublinie w piśmie z dnia 23 kwietnia 2018 r., znak pisma BuLu-III-5321-34(2)/18 poinformował wnioskodawcę, że stanowią one pomoce ewidencyjno-informacyjne, które znajdują się w Referacie Informacji i Sprawdzień jako stały depozyt i nie podlegają udostępnieniu bezpośrednio. Informacje w nich zawarte udostępnione są natomiast w postaci wyciągów lub kopii w odniesieniu do konkretnej osoby lub sprawy, na podstawie wniosku złożonego na podstawie art. 36 ust. 4b ustawy o IPN (wniosek o udzielenie informacji ze znajdujących się w zasobie archiwalnym IPN zbiorów danych, rejestrów i kartotek organów bezpieczeństwa państwa, w tym dotyczących tożsamości tajnych informatorów lub pomocników przy operacyjnym zdobywaniu informacji).

1/4

Podobnej odpowiedzi udzieliła również wnioskodawcy Dyrektor Archiwum IPN w piśmie z dnia 1 sierpnia 2018 r. wskazując jednocześnie, że nie ma możliwości udostępnienia całych dzienników rejestracyjnych WUSW Siedlce, ponieważ mogą w nich występować zapisy niejawne. Ponadto w piśmie z dnia 8 sierpnia 2018 r. Dyrektor Archiwum IPN wskazała, że co prawda wnioskowanym materiałom archiwalnym nie została nadana klauzula tajności na mocy art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r., poz. 749), jednakże w przypadku realizacji wniosku o udostępnienie dokumentów na podstawie art. 36 ust. 4b ustawy o IPN wnioskowane zapisy z dzienników rejestracyjnych są weryfikowane w celu sprawdzenia, czy nie zawierają informacji niejawnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. nr 182, poz. 1228 z późn. zm.). Dyrektor Archiwum podkreśliła, że wnioskowane przez Pana Leszka Andrzejewskiego materiały archiwalne stanowią pomoce ewidencyjne archiwum IPN, które nie podlegają bezpośredniemu udostępnieniu.

W odpowiedzi na pismo Dyrektora Oddziału IPN w Lublinie z dnia 23 kwietnia 2018 r. Pan Leszek Andrzejewski złożył pismo z dnia 23 sierpnia 2018 r. zatytułowane „odwołanie od decyzji Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie”, sygn. akt: BU Lu-III-5321-34(2)/18, powołując się na przepis art. 36 ust. 8 ustawy o IPN. Decyzji (która faktycznie była tylko pismem) zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 36 ust. 4b ustawy o IPN poprzez jego nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że dokumenty stanowiące pomoce ewidencyjno-informacyjne nie mogą być udostępnione bezpośrednio, w sytuacji gdy wnioskowane dokumenty są jawne i ich udostępnienie nie powinno podlegać ograniczeniu w celu publikacji materiału prasowego.

Dyrektor Oddziału IPN w Lublinie w piśmie z dnia 28 września 2018 r., znak pisma BU Lu-III-5321-34(4)/18, potwierdził, że wnioskowane przez Pana Leszka Andrzejewskiego materiały stanowią pomoce ewidencyjne i w związku z tym nie podlegają bezpośredniemu udostępnieniu, natomiast informacje w nich zawarte udostępniane są w postaci wyciągów i kopii w odniesieniu do konkretnej osoby.

Pismem z dnia 23 października 2018 r. Pan Leszek Andrzejewski zwrócił się do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy o IPN, z wnioskiem zatytułowanym „odwołanie od decyzji Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie”. W uzasadnieniu wniosku Pan Leszek Andrzejewski podniósł, że odwołuje się od decyzji Dyrektora Oddziału IPN w Lublinie z dnia 23 kwietnia 2018 r. (BULu-III-5321-34(2)/18) oraz z dnia 29 września 2018 r. (BuLu-III-5321-34(4)/18) w zakresie odmawiającym udostępnienia bezpośredniego dzienników rejestracyjnych WUSW Siedlce (sygn. akt IPN Lu-00501/15 [IPN BU Z/001661/1], IPN Lu-00501/16 [IPN BU Z/001661/2], IPN Lu-00501/17 [IPN BU Z/001661/3]). Przedmiotowym decyzjom (które faktycznie są pismami informacyjnymi) zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 36 ust. 4b ustawy o IPN poprzez jego nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że dokumenty stanowiące pomoce ewidencyjno-informacyjne nie mogą być udostępnione bezpośrednio, w sytuacji gdy wnioskowane dokumenty są jawne i ich udostępnienie nie powinno podlegać ograniczeniu w celu publikacji materiału prasowego. Ponadto wnioskodawca zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 36 ust. 8 ustawy o IPN poprzez nieprawidłowy obieg dokumentów, tj.

2/4

udzielenie odpowiedzi na odwołanie od decyzji Dyrektora Oddziału IPN w Lublinie przez tegoż samego Dyrektora.

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu rozpatrując przedmiotowy wniosek zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należało stwierdzić, że przywołane przez Pana Leszka Andrzejewskiego w piśmie z dnia 23 października 2018 r. sygnatury są oznaczeniami pism Dyrektora Oddziału IPN w Lublinie skierowanymi do wnioskodawcy w dniu 23 kwietnia 2018 r. (BULu-III-5321-34(2)/18) i w dniu 28 września 2018 r. (BuLu-III-5321-34(4)/18). Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie w sprawie z wniosku Pana Leszka Andrzejewskiego nie wydał żadnej decyzji oznaczonej ww. sygnaturami.

Na podstawie art. 134 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), zwanej dalej „K.p.a.” organ odwoławczy stwierdza w drodze postanowienia niedopuszczalność odwołania. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne.

Przesłanki niedopuszczalności odwołania mogą mieć charakter przedmiotowy, jak i podmiotowy. „Podstawowe przyczyny niedopuszczalności odwołania natury przedmiotowej to nieistnienie w sensie prawnym przedmiotu zaskarżenia (nieistnienie decyzji administracyjnej w znaczeniu prawnym, np. ze względu na jej niedoręczenie którejkolwiek ze stron postępowania, czynność organu nie jest decyzją, lecz czynnością materialno-techniczną), niezaskarżalność określonych rodzajów decyzji administracyjnych wydawanych w postępowaniach jednoinstancyjnych czy ostateczny charakter decyzji organu odwoławczego.”(Wyrok WSA w Krakowie z dnia 7 lipca 2010 r., III SA/Kr 268/10).

W ocenie Prezesa IPN wniesione przez Pana Leszka Andrzejewskiego odwołanie z dnia 23 października 2018 r. jest niedopuszczalne z uwagi na brak w przedmiotowej sprawie przedmiotu zaskarżenia, tj. decyzji administracyjnej.

Przepisy rozdziału 4 ustawy o IPN w sposób szczegółowy regulują komu i na jakich warunkach przysługuje dostęp do dokumentów znajdujących się w zasobie archiwalnym IPN. Zgodnie z art. 36 ust. 6 ww. ustawy o IPN dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udostępnienia dokumentów, o których mowa w ust. 1, jeżeli złożony wniosek nie spełnia warunków określonych w ust. 1-4 lub zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1, lub art. 37.

Materiały archiwalne wymienione przez Pana Leszka Andrzejewskiego w piśmie z dnia 23 października 2018 r., których udostępnienie nie było możliwe w sposób wskazany przez wnioskodawcę są pomocami ewidencyjnymi przeznaczonymi do służbowego użytku, które nie podlegają bezpośredniemu udostępnieniu. Stanowią one pomoc ewidencyjno-archiwalną w toku opracowania zasobu i jako takie w całości nie podlegają udostępnieniu w trybach przewidzianych ustawie o IPN. Natomiast możliwe jest przeprowadzenie kwerendy archiwalnej we wskazanych przez wnioskodawcę jednostkach archiwalnych pod warunkiem, że wnioskodawca wskaże interesujące go osoby lub numery spraw. Udostępnieniu będą zatem podlegały kopie, odpisy oraz wypisy odnoszące się do konkretnych osób. Stwierdzić należy zatem, że posiadanie przez dokument statusu pomocy ewidencyjnej przeznaczonej do użytku

3/4

służbowego nie stanowi jednej z przesłanek omówionych w art. 36 ust. 6 ustawy o IPN, w związku z czym brak było podstaw do wydania przez organ I instancji decyzji o odmowie udostępnienia dokumentów.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 18 października 2012 r. stanął na stanowisku, że niedopuszczalne jest domniemanie formy działania organu w postaci decyzji administracyjnej, musi ono wynikać z powszechnie obowiązujących przepisów prawa (podobne stanowisko zaprezentował Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu z dnia 9 października 2012 r. o sygn. I OSK 1874/12).

Reasumując wskazać należy, że wymienione przez Pana Leszka Andrzejewskiego w piśmie z dnia 23 października 2018 r. pisma informacyjne Dyrektora Oddziału IPN z dnia 23 kwietnia 2018 r. znak BUŁu-III-5321-34(2)/18 i z dnia 28 września 2018 r. znak BUŁu-III-5321-34(4)/18 nie są decyzjami administracyjną i nie stosuje się do nich przepisów K.p.a. w związku z czym nie przysługuje od nich odwołanie do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Jak wskazał Dyrektor Oddziału IPN w Lublinie możliwe jest przeprowadzenie kwerendy archiwalnej we wnioskowanych jednostkach archiwalnych (które są pomocami ewidencyjno - informacyjnymi) i udostępnienie sporządzonych z nich wypisów lub kopii dotyczących poszczególnych konkretnych osób lub spraw, zarejestrowanych pod konkretnym numerem w dzienniku rejestracyjnym.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Postanowienie niniejsze jest ostateczne i w toku instancji nie przysługuje od niego żaden środek zaskarżenia. Strona niezadowolona z rozstrzygnięcia może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Instytutu Pamięci na adres: Biuro Prawne Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa.

PREZES
Instytutu Pamięci Narodowej
Su
dr Jarosław Szarek